

Dengang samtlige norske stridskrefter kapitulerte

H.r.advokat Albert Wiesener svarer professor Magne Skodvin

Under talende taushet på juristhold mobiliseres nå andre videnskaper til forsvar for det hardt betrente «rettsoppgjøret». Professor dr. Magne Skodvin — historieforsker, og som sådan forpliktet til objektivitet — fremtrer den 1. juni på arenaen med sine teorier. Han uttaler om min påvisning av oversettelsesfeilen fra kapitulasjonsavtalen at dette er en «påstand som ikke er i samsvar med det faktiske». Hvilke fakta jeg skal ha satt meg utover, klargjør han ikke.

Skodvin siterer Undersøkelseskommissjonen vedrørende statsrådet 7. juni 1940: «regjeringens beslutning om å fortsette krigen fra Storbritannia var en riktig og naturlig videreføring av dens politikk etter 9. april». Statsrådsprotokollen, og dermed beslutningen, refererer han ikke. Regjeringen førte ganske riktig den politiske kamp videre etter at den militære krig var avsluttet 10. juni. Skulle krigen ha vært fort videre, måtte dette ha vært tilkjennegitt gjennom militære forholdsregler. Hva Wrede Holm i den forbindelse noterte eller ikke noterte er uten betydning. Avgjørende folkerettslig er hva Den norske Overkommando skrev under på den 10. juni, 1940.

General Ruges representant i Trondheim, oberstløytnant Roscher-Nielsen, hadde samme fullmakt som generalen selv. Det var mer enn en fullmakt. Det var en ordre fra konge og regjering. Skodvin vil neppe bestride riktigheten av Ruges telegram til den tyske overkommando 8. juni: «König und Regierung haben das Land verlassen und haben mir Befehl gegeben die Feindlichkeiten einzustellen». Uansett vilkår skulle fiendtlighetene innstilles.

Vel kan det være riktig at tyskere i Narvik informerte Trondheim om at noen i Norge tross den militære situasjon var inne på tanken å fortsette krigen

utenlands. Derfor ventet den tyske forhandler et forbehold om dette i avtalen. Hvem vet om ikke tyskerne i juni 1940 hadde råd til å godta et slikt forbehold. Faktum er at Roscher-Nielsen overhodet ikke forsøkte. Ifølge den tyske hovedforhandler, oberst Buschenhagen, var den norske forhandler sterkt opptatt av spørsmålet

om yrkesoffiserene ville beholde sine gasjer når de ved æresord forpliktet seg til ikke å krige videre.

Roscher-Nielsen skrev vilkårslost under på våpennedleggelsen. Etter 10. juni 1940 tok Norge ikke del i væpnet krigføring. Som stat var Norge ikke stridende. Vi var hva den engelske folkerettslærde Oppenheim kaller aksessorisk krigførende på engelsk side («accessory belligerent»). Vårt bidrag var handelsflåten og frivillige i engelske avdelinger. De sloa i battleddress med «Norway» på ermet. Bruker ikke en krigførende stat sin egen uniform på sine soldater?

Dette er en strid om den objektive tolkning av begrepet krigsdeltagelse i straffelovens §86.

Enhver som opplevde forvirringen sommeren 1940 måtte subjektivt kunne ha den overbevisning at den militære krig var slutt 10. juni. Da ble man ikke landsforræder om man innrømmet seg derefter. En uhyrlighet ved rettsoppgjøret ligger nettopp her. Det forhold at domstolene har satt seg utover lovens krav til subjektiv skyld er fællende for hele oppgjøret qua rettsoppgjør. Det er en rettsstat uverdig.

At filologen Skodvin ikke er rettskyndig, kan vi ikke bebreide ham. Han burde bare da ha vært varsommere med å tolke avtale. Verre er det at filologen Skodvin ikke skjønner betydningen av uttrykket «die gesamten norwegischen Streitkräfte». Han skjønner ikke at ordet *samtliche* er det allomfattende i forhold til en opprømming av land-, sjø- og luftstridskrefter. Han tror at *samtliche* er helt uvanleg og udefinert uttrykk som kanskje betyr de mange kantene. Han tror at dette er så-akte uttrykk erstatistisk. Men da er det *professoren* og ikke jeg som bruker ordet «die gesamten», så han kjem i klår motstrid med det faktiske». — Professor Skodvin er det som misbruker avtaleteksten.